

gemeente **Oosterhout**

RAADSVOORSTEL

Datum raadsvergadering 27 oktober 2020
Zaaknummer raadsvoorstel

Onderwerp Toekomst Rekenkamer(funcctie)

Voorgesteld besluit

In 2021 een eigen rekenkamer(commissie) in te stellen.

Samenvatting

Eén van de instrumenten van uw raad is de gemeentelijke rekenkamer(funcctie). Een rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur.

Het huidige convenant voor de Rekenkamer West-Brabant eindigt per 31 december 2020. Daardoor dient zich een keuzemoment aan: kiest u opnieuw voor deze samenwerking of heeft een andere invulling uw voorkeur?

Wij stellen u voor om niet te kiezen voor voortzetting van de samenwerking met de Rekenkamer West-Brabant, met als doorslaggevende overweging onvoldoende nabijheid. Als u daarmee instemt, zullen wij u in de eerste helft van 2021 een voorstel voorleggen voor de invulling van een eigen rekenkamer(commissie).

Wat willen we bereiken?

We streven naar een eigentijdse, gezaghebbende invulling van de rekenkamerfuncctie, die nauw(er) aansluit bij de Oosterhoutse praktijk en die belang hecht aan de beweging naar buiten. Daar waar dat past, kiezen de leden van de Rekenmaker voor innovatieve onderzoeksmethoden, waar zij zelf (mede) uitvoering aan geven en waar organisaties en inwoners van Oosterhout bij betrokken worden. Door die nabijheid, in combinatie met deskundigheid en onafhankelijkheid, krijgt de Rekenkamer positie binnen Oosterhout.

Toelichting

Landelijke ontwikkelingen

Een goede invulling van de decentrale rekenkamer(funcctie) draagt bij aan het functioneren van het lokale democratische stelsel. Daarbij past het niet dat er nog steeds gemeenten zijn, die geen of een inactieve rekenkamer(commissie) hebben. Daarom geeft de rijksoverheid een impuls aan de invulling van de rekenkamerfuncctie met de Wet versterking decentrale rekenkamers. Het wetsvoorstel breidt enkele onderzoeksbevoegdheden van de rekenkamers uit en stelt gemeenten verplicht om een rekenkamer in te stellen. De mogelijkheid om te kiezen voor een rekenkamercommissie vervalt. Bij zo'n commissie hadden gemeenten meer ruimte voor een eigen invulling, zoals het al dan niet deelnemen van raadsleden in de commissie. Achterliggende gedachte van de wijziging is, dat rekenkamers een stevigere wettelijke basis hebben dan rekenkamercommissies.

Tot nog toe regelde de gemeentewet dat ambtenaren, die werkzaamheden verrichten voor de rekenkamer, niet tevens werkzaamheden verrichten voor een ander orgaan van de gemeente (deze bepaling gold niet voor rekenkamercommissies). De voorgenomen wetswijziging past deze bepaling aan, waardoor de griffies voortaan de rekenkamers wel kunnen ondersteunen.

Terugblik op onze invulling van de rekenkamerfunctie

De rekenkamerfunctie voor Oosterhout wordt sinds 2006 ingevuld door de Rekenkamer West-Brabant. Anders dan wat de naam doet vermoeden, is dit een rekenkamercommissie. Iedere deelnemende gemeente heeft de Rekenkamer West-Brabant als gemeentelijke rekenkamercommissie ingesteld; deze commissies functioneren in gezamenlijkheid.

De samenwerking is geregeld in een convenant (2017-2020). In dat convenant is opgenomen dat aan het einde van de periode de rekenkamer wordt geëvalueerd. De uitkomsten treft u aan in bijlage 1.

Afwegingen

Ondanks een voldoende score op basis van de vragenlijst, die is ingevuld door 12 raadsleden uit Oosterhout, bleek in ons overleg dat de Rekenkamer West-Brabant te veel gevoeld blijft worden als een instrument op afstand. Dit punt werd ook bij de evaluatie vier jaar geleden ervaren. Wij zien daar onvoldoende ontwikkeling in. Voor een daadwerkelijke impuls voor het rekenkamerwerk vinden wij nabijheid belangrijk (met respect voor de onafhankelijke positie van een rekenkamer). Nabijheid vertaalt zich in het (beter) aansluiten bij de wensen en behoeften van uw raad, maar –wat ons betreft– ook in aanwezigheid en bekendheid binnen Oosterhout.

Het belang van nabijheid is afgezet tegen de opvatting die ten grondslag ligt aan het convenant, nl. dat het om redenen van effectiviteit, efficiëntie en professionaliteit wenselijk is om de afzonderlijke gemeentelijke rekenkamercommissies in gezamenlijkheid te doen functioneren. In bijlage 2 gaan we daar nader op in. Wij verwachten deze drie aspecten (grotendeels) te kunnen borgen in een eigen rekenkamer. Daarbij komt dat, bij zowel een eigen als een gemeenschappelijke rekenkamer, het uiteindelijke resultaat grotendeels afhangt van de manier waarop de leden van een rekenkamer én uw raad invulling geven aan het instrument rekenkameronderzoek.

Standpunten andere gemeenten

Ook bij de andere convenantgemeenten is de keuze aan de orde. Zij kiezen (overwegend) voor het opnieuw aangaan van een convenant of het verlengen van het convenant met een jaar¹. Wel speelt bij een aantal dat, om financiële redenen, de frequentie van onderzoek wordt teruggebracht van één onderzoek per jaar naar één onderzoek per twee jaar.

Wat gaan we doen?

De overwegingen, waarbij wij veel belang hechten aan nabijheid, leiden tot de keuze voor een eigen rekenkamer. De rekenkamer is geregeld in de gemeentewet in de hoofdstukken IVa “de Rekenkamer” en XIa “de bevoegdheid van de Rekenkamer”. Daaruit vloeien activiteiten voort voor uw raad zoals: het aantal leden van de rekenkamer vaststellen, de leden benoemen, de vergoeding voor de leden van de rekenkamer bepalen en middelen ter beschikking stellen voor een goede uitoefening van haar werkzaamheden.

Mocht de voorgenomen wetswijziging niet doorgaan en de mogelijkheid van een rekenkamercommissie blijven bestaan, dan zal die mogelijkheid betrokken worden in het voorstel dat wij u in de eerste helft van 2021 voorleggen over het instellen van een eigen rekenkamer(commissie).

Wat mag het kosten?

Uitgangspunt is het budget dat jaarlijks voor de rekenkamerfunctie in de programmabegroting wordt opgenomen. Voor 2020 bedraagt dat budget € 33.496.

Het secretariaat wordt ingevuld vanuit de griffie, binnen de al beschikbare formatie. Zoals eerder aangegeven wordt ondersteuning van de rekenkamer vanuit de griffie mogelijk, nadat de voorgenomen wijziging van de gemeentewet in werking is getreden.

¹ Bij het opstellen van deze raadsnota was de besluitvorming nog niet afgerond en was dus de keuze nog niet definitief gemaakt tussen verlengen met een jaar of het aangaan van een nieuw convenant.

Op welke manier is/wordt vormgegeven aan burgerparticipatie?

Burgerparticipatie is niet aan de orde bij dit voorstel.

Zoals aangegeven verwachten we een naar buiten gerichte houding van de rekenkamer. Daarbij past het dat de rekenkamer open zal staan voor signalen vanuit de Oosterhoutse samenleving. Bij het inrichten van de rekenkamer begin 2021 zal daar aandacht voor zijn.

Oosterhout, 15 september 2020.

Het fractievoorzittersoverleg.

Bijlagen:

1. Memo over evaluatie, met bijlagen
2. Toelichting op de drie aspecten die ten grondslag liggen aan de samenwerking

gemeente **Oosterhout**

RAADSBSLUIT

Onderwerp: Toekomst Rekenkamer(funcctie)

Zaaknummer:

Datum: 27 oktober 2020

De raad van de gemeente Oosterhout,

gelezen het voorstel van het fractievoorzittersoverleg van 15 september 2020,

BESLUIT:

in 2021 een eigen rekenkamer(commissie) in te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad
van de gemeente Oosterhout van 27 oktober 2020,

, voorzitter

, griffier